

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 0 3 9 1 - 0 / 2021	
Tárgy: Alkotmányjogi panasz indítvány	
Érkezett: 2021 FEBR 19.	
Tisztelt Alkotmánybíróság!	Beidány: 6
	Kezelőiroda:
Melléklet: 27 db	<i>[Signature]</i>

BUDAÖRSI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
2021 FEBR 12	
Érk. módja: postán / gyűjtőládába / személyesen / faxon / e-mailen	
Példány:.....	Melléklet:.....
Aláírás:.....	
Ügyszám:.....	

Aluírott [REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. § és a 26. § (1) alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

1. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg Budaörsi Járásbíróság 12.P.22.016/2017/39. és a Budapest Környéki törvényszék 3.Pf.20.203/2020/23. számú döntésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.
2. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a régi Pp. 271. § (3) bekezdés a) pontja birtokvédelmi perekre vonatkozó részének és a régi Pp. 73. § (1) bekezdés a) pontjának felülvizsgálati kérelemre vonatkozó részének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 41. § (1) bekezdésének megfelelően azokat semmisítse meg.
3. Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg az új Gytv. (2018. évi LV. törvény) 1. § (2) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 41. § (1) bekezdésének megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az ügyben elsőfokon a Budaörsi Járásbíróság, 12.P.22.016/2017/39. számon hozott döntést. Nagyobb részt helyt adott az otp bank keresetének.

A döntést eltérő indoklással, nagyrészt helybenhagyta a Budapest Környéki törvényszék a 3.Pf.20.203/2020/23. számú ítéletével.

Alperesek 2017. 03. 09. napján 34 perc időtartamban békésen, és az ügyintézés nem – vagy aránytalanul nem - zavarva, véleményt nyilvánítottak az otp bank érdi bankfiókjában.

Tudjuk: Az irat elektronikus iratról készült papír alapú másolat.

2021-02-12

A perek nagy száma, a nagymértékű társadalmi érdeklődés és a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása már önmagában is megalapozza az alapvető alkotmányjogi érintettséget.

Az otp bank nagyságrendileg 25 hasonló véleménynyilvánítás miatt, szinte azonos keresettel birtokvédelmi pert indított a véleménynyilvánítók ellen.

Jelen ügyben első fokon a bizonyítási eljárásokra vonatkozó indítványokat elutasítva jogkérdések alapján nagyrészt helyt adott a bíróság az otp bank keresetének.

A bizonyítási indítványokat annak ellenére utasította el a bíróság, hogy a tényállás tekintetében több ponton is ellentétes volt a felek előadása. Ide tartozik például a bankfiók elhagyására történő felszólítás, az ügyintézők állítólagos zavarása, a banki ügymenet ellehetetlenítése, a fényképfelvételek készítése.

Másodfokon az elsőfokú döntést a törvényszék nagyrészt helybenhagyta eltérő indoklással.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Fellebbezésnek nincs helye jelen ügyben.

A jelenleg érvényes szabályok alapján – a helybenhagyott döntés okán – nincs lehetőség felülvizsgálati kérelem benyújtására.

Nem nyújtottunk be perújítást.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A másodfokú ítéletet elektronikus úton 2020. 12. 18. napján vettük kézhez. Ebből következik, hogy az alkotmányjogi panasz feladására 2021. február 16. napjáig van lehetőség.

2021. február 12. napján elektronikus úton történő benyújtás határidőben van.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Minden kérelmező a panaszolt bírói döntésekben alperes.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A panaszolt eljárásokban az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a véleménynyilvánításhoz és a gyülekezéshez való jog hogyan viszonyul a tulajdonjogból levezethető birtokláshoz való joggal. Ezen jogok milyen módon és milyen mértékben korlátozhatók a másik jog érvényesülése érdekében?

Melyek tekinthetők az említett alapvető jogok lényeges elemeinek?

A véleménynyilvánítás helyszínének megválasztása lényeges elem-e?

Egy közfoglalom számára megnyitott magánterület használatával kapcsolatos szabályozás – házirend - lehet-e ellentétes az Alaptörvény rendelkezéseivel? Egy ilyen házirend – mivel nem törvény – korlátozható-e alapvető jogot?

A tulajdonból levezethető birtokláshoz való jog gyakorlását arányosan zavarhatja-e a véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlása?

A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése tekintetében a bírói döntést érdemben befolyásoló tény, hogy a felek ellentétes előadása és indítványaik ellenére sem folytattak le bizonyítási eljárást.

Alapvető jogunk sérült a bírói döntések során az által is, hogy az Alaptörvény által előírt, az ütköző alapvető jogok korlátozhatósága során megkövetelt szükségesség és arányosság vizsgálatát nem végezték el, holott a birtokvédelem körében is egyrészt a háborítást kell bizonyítani, másrészt, hogy az esetleges háborítás joggalappal történt-e.

A véleménynyilvánításhoz való jog oldaláról nézve viszont a korlátozáshoz elengedhetetlen az esetleges zavarás aránytalan mértéke is.

A fentiek alapján fennáll a befogadás feltételeként támasztott - a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség és az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés - megléte is.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

VIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez.

IX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Beadványunk ezen részében, egyben indokoljuk az 1. és 3. kérelmünket.

Mielőtt az ügyre vonatkozó részletes indoklásra térünk fontos megjegyezni, hogy a panaszolt ügy peres felei között nagyságrendileg huszonöt – lényegét tekintve azonos módon végrehajtott - véleménynyilvánítás miatt nagyságrendileg húsz per volt, vagy van folyamatban.

Ezekben több egymással ellentétes ítélet is született mind elsőfokon, mind másodfokon.

A Zalaegerszegi Járásbíróság által kezdeményezett Alkotmánybírósági határozatot - **3057/2019. (III. 25.)** - követően, a közelmúltban többnyire Felperes keresetét elutasító döntések születtek. Egy ilyen ítélet még az AB határozat előtt született.

Kilenc elsőfokú és hét másodfokú ítéletben, valamint egy hatályon kívül helyező végzésben mondták ki a bíróságok, hogy nem birtoksértő bankban véleményt nyilvánítani.

Az említett tizenhárom döntésben – három elsőfokú ítélet kivételével - közös, hogy a bíróságok mindegyikben az alapjogi érintettséget emelték ki, mint fontos szempontot a birtoksértés vizsgálata körében. Sorra elutasították az otp keresetét. Néhány esetben csak igen kis mértékben helyt adva annak.

Korábban is született a PKKB-n három ítélet, amiben az otp keresetét elutasították. Azokban nem az alapvető jogok ütköztetése volt a kiemelt szempont.

Eljárások, ahol az alapvető jogok ütközését nem vizsgálták:

A jelen panaszban érintett eljárással együtt ugyanezen első és másodfokú bíróságokon ugyanezen tanácsok által született két döntésben többnyire az otp keresetének adtak helyt.

A másik panaszt az alábbi döntések miatt nyújtjuk be jelen panasszal egyidőben:

Budaörsi Járásbíróság 12.P.20.370/2017/42. és Budapest Környéki törvényszék 3.Pf.20.088/2020/31.

Közben született két döntés a Kúrián is ugyanazon tanács által: **Pfv.I.20.516/2020/12. és Pfv.I.20.048/2020/17. számokon**

Ezen Kúria döntések még furábbak, mint az utóbb említett első és másodfokú döntések. Olyan, mintha azt akarnák üzenni, hogy mindegyik félnek igaza van. De rámutatnak, hogy egyiknek sincs.

Ezekben az ügyekben is be fogjuk nyújtani az alkotmányjogi panaszunkat. Terveink szerint 2021. február végéig.

Indítványozzuk, hogy – amennyiben van rá lehetőség – az Alkotmánybíróság a fent említett négy panaszt egyben bírálja el, figyelembe véve ezen véleménynyilvánítások miatt született 3057/2019. (III. 25.) AB határozatot. Jelen beadványunkban rámutatunk az említett AB határozat ellentmondásaira. Kérjük azokat kijavítani.

Indítványozzuk, hogy az Alkotmánybíróság a lent részletezett okok alapján vizsgálja felül az új Gytv. -ben - 2018. évi LV. törvény 1. § (2) bekezdés - rögzített, engedély feltételével kapcsolatos álláspontját a magánterületen megvalósított véleménynyilvánítások tekintetében.

Az alábbi ügyekben születtek olyan döntések, ahol az alapvető jogok ütköztetése során, a szűkségesség és arányosság mércéjével a mérlegelésnek az lett az eredménye, hogy nem birtoksértő bankfiókban véleményt nyilvánítani. Közös még az ügyekben, hogy részletes bizonyítási eljárást folytattak le az eljáró tanácsok.

- Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2.P.23.402/2017/65. számú ítélete.
- Zalaegerszegi Járásbíróság 8.P.20.248/2019/10. számú ítélete.
- Budai Központi Kerületi Bíróság 14.P.22.990/2017/57. számú ítélete.
- Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.631/2019/17. számú végzése.
- Fővárosi Törvényszék 52.Pf.632.879/2019/8. számú ítélete.
- Fővárosi Törvényszék 52.Pf.633.524/2019/7. számú ítélete.
- Fővárosi Törvényszék 52.Pf.633.877/2019/9. számú ítélete.
- Fővárosi Törvényszék 52.Pf.633.328/2019/10. számú ítélete.
- Fővárosi Törvényszék 52.Pf.634.705/2019/11. számú ítélete.
- Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.634/2019/7. számú ítélete.
- Fővárosi Törvényszék 52.Pf.632.049/2020/10. számú ítélete.
- Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 3.P.20.737/2020/14. számú ítélete.
- Ráckevei Járásbíróság 27.P.20.246/2019/43. számú ítélete.
- Ráckevei Járásbíróság 27.P.20.247/2019/61 számú ítélete.

Egy rövid áttekintést mutatunk be a birtokvédelmi ügyeink állásáról. Legalábbis az újkori ügyek tekintetében, amik eleve bíróságokon indultak és nem jegyzőnél.

A mai napig, szinte azonos tényállás, valamint Felperes és Alperesi kör tekintetében:

- Született 19 elsőfokú ítélet 24 véleménynyilvánítás miatt indult ügyben.
- 1 per még folyamatban van elsőfokon hatályon kívül helyezés okán.
- A 19 per 9 bíróságon, 11 tanács előtt zárult, vagy folyik. Több olyan ügy volt, ahol a per közben tanács változás történt.

- A keresetek nagy részét a bíróságok idézés kibocsátása nélkül előbb elutasították.
- Elsőfokon a 19 perből, 10 esetben helyt adtak Felperes keresetének. Ezekben a döntésekben sorra azzal találkozhatunk, hogy a Bírók szerint nem kellett volna vizsgálni az ügyekben az alapvető jogok ütközését a szükségesség és arányosság tekintetében.
- 9 esetben elutasították Felperes keresetét.
- A 9 elutasításból 3 esetben szintén nem az alapvető jogok ütközése tekintetében foglalt állást eljáró Bíró.
- A legutóbbi 6 elsőfokú ítélet – amiben sorra elutasításra került Felperes keresete - viszont egyértelműen az alapvető jogok egymáshoz való viszonyítására, a szükségesség és arányosság alkalmazására épül. Pontosan ugyan úgy, mint ahogyan annak egy jogállamban lennie kell. És egyértelműen összecseng azzal is, amit a 3057/2019. (III. 25.) AB döntésből is kiolvashatunk.
- Korábban 2 másodfokú eljárásban Felperes keresetének adtak helyt. Ezekben az ügyekben szintén nem az alapvető jogok ütközése tekintetében foglaltak állást eljáró Tanácsok.
- Legutóbb született 9 másodfokú döntés, amiből hétben teljesen, vagy nagyobb részt elutasították Felperes keresetét. Ez utóbbiak egyértelműen az alapvető jogok egymáshoz való viszonyítására, a szükségesség és arányosság alkalmazására épül.
- Hasonló alapokon fekszik az eddigi egyetlen hatályon kívül helyező végzés is. Most lesz nagy gondban az új eljárás elsőfokú bírója: - A hatályon kívül helyező végzés utasításai szerint döntsön, a Budapestkörnyéki Törvényszék legutóbbi döntései szerint, vagy a Kúria döntését vegye figyelembe?

Korábban – és most újból - a jogbiztonság kérdése is felmerült a szinte azonos tényállás mellett született ellentétes ítéletek kapcsán. Egy hosszabb időn keresztül láthattuk, hogy egységes irányvonalat képviselnek a bíróságok. Különböző bíróságok is.

A kereseteket elutasító döntésekben közös alapelv, hogy:

- **A véleménynyilvánítás szabad.**
- **Akár közfoglalom számára megnyitott magánterületen is lehet véleményt nyilvánítani.**
- **A banki alkalmazottak nem jogosultak a véleménynyilvánítás abbahagyására felszólítani mindaddig, amíg a véleménynyilvánítás nem korlátozza aránytalanul a bank működését.**
- **A házirend nem törvény, így nem alkalmas alapvető jog – véleménynyilvánításhoz való jog – korlátozására.**
- **A véleménynyilvánítás korlátozás csakis akkor lehetséges, ha arra mások alapvető jogainak védelme érdekében más megoldás nem található.**
- **Kisebb mértékű zavarás nem birtoksértő, amennyiben erre a zavarásra alapvető jog gyakorlása miatt kerül sor.**

Ellentét azonban az otp keresetét elutasító döntésekben is van.

Egyes tanácsok úgy látják, hogy a bankfiókban történő véleménynyilvánítás során plakát elhelyezése könnyen eltávolítható ragasztószalaggal, már túlmegy a szükségesség és arányosság szintjén. A Zalaegerszegi Törvényszék, a Zalaegerszegi Járásbíróság, és a BKKB egy-egy tanácsa szerint – egyezően a [REDACTED] (Alperesek) álláspontjával - ez sem tekinthető birtoksértőnek.

Azon – korábbi - elsőfokú eljárásokban, ahol elutasították Felperes keresetét, szintén nem találták birtoksértőnek a plakátok kiragasztását.

Álláspontunk szerint a teljesen ellentétes ítéleteknek az egyik oka az Alkotmánybíróság 3057/2019. (III. 25.) határozatában fellelhető ellentmondások.

Másik ok, - ami a plakátok ragasztásánál került elő – hogy egyes bírók egyénileg mérlegelték a megvalósult véleménynyilvánítást és annak zavaró hatásait, elvégezték a szükségesség és arányosság tesztjét. Ez utóbbi teljesen rendben van egy jogállamban.

De az nincs rendben, hogy egyes bírók úgy gondolják, hogy a bankok szentek és sérthetetlenek. A bankfiókban nem lehet alapvető jogokat gyakorolni.

Ilyen alapon bármikor megtilthatnák azt is, hogy valaki levegőt vegyen egy bankfiókban. Pedig a levegővétel nem is közvetlen alapvető jog, csupán az élethez való jogból lehet levezetni.

A 3057/2019. (III. 25.) AB határozattal kapcsolatos észrevételeink jelen panaszra vonatkoztatva

Az Alkotmánybíróság 3057/2019. (III. 25.) AB határozatában elutasította a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény 1. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést.

Álláspontunk szerint az Alkotmánybíróság döntésében -az általa is helyesen és pontosan felsorolt - a nemzetközi jogelveket semmibe vevő végkövetkeztetést vont le.

Az Alkotmánybíróság előre mutatóan kiemelt alapvető jogokat érintő jogelveket.

Sajnos megelégedett azzal, hogy a véleménynyilvánítás szabadságát csak elvben védelmezze. Azzal nem törődött, hogy a végső megállapításai a gyakorlatban nem megvalósíthatók, így sérül az alapvető jogok korlátozhatóságának alapelveként meghatározott szükségesség és arányosság elve.

A bírói kezdeményezés gyakorlatilag arra irányult, hogy közforgalom számára megnyitott magánterületen nehezen elképzelhető, hogy a tulajdonos és-vagy a használó hozzájárulását adná egy vele szemben kritikát megfogalmazó véleménynyilvánításhoz.

Mi még soha nem találkoztunk olyannal, – pedig jónéhány véleménynyilvánításban részt vettünk – hogy a bírált személy vagy szervezet hozzájárulását adta volna a tevékenységével kapcsolatos tüntetéshez. Sokkal inkább mindent elkövettek, hogy a vélemény ne jelenhessen meg.

Ebből az következik, hogy az új Gytv-ben megfogalmazott hozzájárulás követelménye nem arányos korlátozás, hanem a közforgalom számára megnyitott magánterületeken gyakorlatilag a véleménynyilvánítás ellehetetlenítése.

Itt le kell szögezni, hogy a hazai és a nemzetközi joggyakorlat is elismeri, hogy a véleménynyilvánítás helyszínének megválasztása már önmagában is egy a véleménynyilvánítás eszközeként alkalmazott jelkép. Így ennek korlátozása, a helyszín megválasztásával kapcsolatos hatósági beavatkozás is súlyosan sérti a véleménynyilvánítás szabadságát.

A véleménynyilvánításhoz való jog lényegi tartalmát korlátozza aránytalanul.

Amennyiben elfogadjuk a Gytv. támadott rendelkezését, úgy gyakorlatilag hatósági korlátozás valósul meg. Hiszen a törvényhozás biztosítja azt, hogy a tulajdonosi hozzájárulás megtagadásának nem feltétele a kellő alátámasztás, vagy indoklás, ami igazolná a véleménynyilvánítás korlátozására alapot adó alapjogi sérelmet.

Így a hozzájárulás megtagadása önkényes, kiszámíthatatlan, és teljes mértékben aláássa azt - az AB által is idézett - nemzetközi alapelvet, hogy a:

„hogy a békés gyülekezéshez való jog magában foglalja mind a magánterületen, mind a közterületen való gyülekezés jogát.”

Itt gyakorlatilag a határozat 18. pontjának teljes terjedelmét is idézhetnénk.

Érdemes azt is szem előtt tartani, hogy az Alapvető Jogok Biztosa 1690/2012 jelentésben leszögezi: **„hogy a közforgalom számára nyitva álló magánterületen tartott véleménynyilvánítások esetén nem a tulajdonosi hozzájárulás szükségességét, hanem a megtagadás feltételeit kell vizsgálni.”**

A fentiek fényében egyértelmű, hogy a szolgáltatók nem zárkozhatnak el, így nem is szabad törvényi lehetőséget adni számukra arra, hogy kellően alátámasztott indoklás nélkül megtagadhassák a hozzájárulásukat a véleménynyilvánítás megvalósításához.

Ez utóbbi vezethető le az Emberi Jogok Európai Egyezménye 10. és 11. cikkében a véleménynyilvánítás és gyülekezés korlátozásával kapcsolatos kitételeiből is.

Nem lehet belőle kiolvasni, hogy a véleménynyilvánítás korlátozható lenne amiatt, mert a vélemény címzettjének nem tetszik, nem szimpatikus, esetleg rontaná a megtévesztő reklámokkal felépített megítélését.

Ha elfogadnánk, hogy a véleménynyilvánítás megvalósításához szükséges a tulajdonos és-vagy használó hozzájárulása, akkor minden szolgáltatói helyiségben megvalósított reklamációt is egyben törvénnyel tiltanánk. Beláthatjuk, hogy ez nem csak a véleménynyilvánítás szabadságával megy szembe, hanem az Alaptörvény fogyasztói jogokat védő M cikkével is.

Az alperesi kört érintő korábbi gyakorlatok is jól mutatják, hogy az Alkotmánybíróság által megfogalmazott elvi lehetőség, hogy a tulajdonos és-vagy használó beleegyezésével továbbra is lehet véleményt nyilvánítani és-vagy gyülekezni közforgalom számára megnyitott magánterületen, csak elvi lehetőség.

A gyakorlatban csupán eshetőlegesen, vagy a véleménynyilvánítók jogszerűség határára való kényszerítésével tud csak megvalósulni.

Az alapvető jogaikkal élők jogszerűség határára való kényszerítése nem lehet jogalkotói és jogalkalmazói cél. Mint ahogyan az sem, hogy az alapvető jogokat előre kiszámíthatatlanul, eshetőlegesen lehessen gyakorolni.

Néhány eset Alpereseket érintő akciók közül, amikor – bár még nem is volt életben az új Gytv. – mégis a közforgalom számára megnyitott magánterületen történő véleménynyilvánítás miatt hátrány érte őket.

- A PKKB, Fővárosi Törvényszék, Kúria, II-III. kerületi Bíróság, BKKB, Budaörsi Járásbíróság épületeiben, és többször az épületek előtti közterületeken is agresszív biztonsági őr felépést és-vagy rendőri intézkedést kellett elszenvedni, amikor a bíróság munkáját egyáltalán nem, vagy jelentősen nem zavaró módon kinyilvánítottuk azon véleményünket, hogy fideszmentesíteni kell az igazságszolgáltatást.
- Hasonló fellépésekkel és tiltásokkal találkoztunk több fideszirodában is.
- Több esetben dulakodást, fojtogatást kellett elszenvednünk nyitott fidesz rendezvényeken is, csupán azért, mert más volt a véleményünk.
- 2014. októberében az országgyűlés irodaházából is rendőrök vittek ki minket, mert ott az egyik bejáratot szabadon hagyva tiltakoztunk a kitiltásunk ellen. És az ellen, hogy a kitiltásunkról szóló határozatot írásban nem kaptuk meg, így nem tudtunk ellene jogorvoslással élni.
- A gyakorlat ellent mond az AB határozat azon elméleti részével is, hogy más megítélés alá esnek a nem fedett magánterületek is. 2015. május 7-én a Sofitel hotel előtti területre volt egy tudomásul vett rendezvényünk. Néhány órával a kezdés előtt a hotel bemutatott egy helyszínrajzot arról, hogy az egyébként évtizedek óta korlátozás nélkül járdaként szolgáló terület a hotel tulajdona, így nem járultak hozzá, hogy ott állítsuk fel a színpadot.
- Ugyan így a nem fedett területek más megítélés alá tartozását ecsetelő AB határozati résszel, valamint a magánterületen gyakorlatban is megvalósítható tüntetéseknek ellentmondó példák történtek a közelmúltban. 2019. augusztus 15. és 30. napján Budapest több pontján bankfiókok előtti közterületeken bejelentett és rendőrség által tudomásul vett és biztosított tüntetések történtek. Mindkét napon banki biztonsági emberek zárták le azon területeket, amik tulajdoni lap és térképszelvény szerint a bankfiókhoz tartoztak, de évek óta közforgalom számára megnyitottan léteznek. Legtöbbször járdaként használatosak.

- Jelen jogvitára visszatérve Felperes sorra visszautasította egyezségi ajánlatunkat melyben egyezség esetén vállaltuk, hogy alkalmanként 10 percben nyilvánítunk véleményt, csendben, táblák tartásával a bankfiókokban. Felperes számára a kizárólagos tiltás volt az egyetlen elfogadható lehetőség. Látszik ez abból is, hogy a birtokvédelmi perekben csupán azon alperesek tekintetében áll el a keresetétől, akik vállalják, hogy egyáltalán nem nyilvánítanak véleményt a bankfiókokban. Egyes személyekkel történő egyezségekből kikötötték azt is, hogy egyáltalán nem nyilváníthat véleményt a bankkal szemben. Még az interneten sem.

A fent sorolt gyakorlati tapasztalatok alátámasztják, hogy az Alkotmánybíróság tévúton jár, amikor azt feltételezi, hogy a vélemény címzettje a számára kedvezőtlen megnyilvánulásokhoz önként hozzájárul.

Így jelentős sérelmet szenved a véleménynyilvánítás szabadsága, mint alapvető jog. És ezzel sérül a demokratikus társadalom fejlődésének lehetősége is.

Álláspontunk szerint ez nem maradhat így. Szükséges, hogy nemzetközi szinten is elbíraltassuk azt, hogy – tudva, hogy a gyakorlatban nem valósulhat meg – elegendő-e elvi szinten biztosítani a véleménynyilvánításhoz való alapvető jog gyakorlásának lehetőségét.

Azért is érthetetlen az AB végkövetkeztetése, mert a határozatban sorra remekül érvelt a véleménynyilvánítás korlátozhatóságának szűken értelmezése mellett, és amellet, hogy nem hozható általános állásfoglalás a közforgalom számára megnyitott magánterületen megvalósított véleménynyilvánítások esetében, azokat minden alkalommal egyedileg kell elbírálni.

De hogyan lehetne egyedileg elbírálni, ha megadjuk a lehetőséget általában és korlátok nélkül a szolgáltatóknak és magánterületek üzemeltetőinek, hogy indoklás nélkül tiltsák, nehezítsék, vagy szankcionálják a rendezvények megvalósítását.

A határozat 19. pontjában a véleménynyilvánítás törvényi szintű korlátozásáról olvashatunk. Kizárólagosan törvényi korlátozás lehetőségéről. Ezzel szemben a Gytv. kifogásolt pontja magánkézbe, piaci szereplők kezébe adja indoklási kötelezettség nélküli eljárás lehetőségével a korlátozást. **Álláspontunk szerint ez teljességgel szembe megy a 19. pontban felsorolt jogelvekkel.**

A 20. pontban az új Gytv. alapján a tulajdonhoz való jog és a véleménynyilvánításhoz való jog konkurálását veti össze az AB a birtokvédelmi perek kapcsán.

Itt érdemes megjegyezni, hogy a véleménynyilvánítások egyik esetben sem vonták el a Felperes tulajdonát.

Különösen akkor igaz ez, ha a 21. pont okfejtését alkalmazzuk jelen esetre. Mégpedig azon visszatérő felperesi bizonyítás nélküli állítást, hogy a véleménynyilvánítás zavart okozott a banki működésben. Az AB ebben a pontban kifejti, hogy az elmaradt haszon, vagy haszon váromány nem tartozik az alapvető jogként értékelhető tulajdonjog körébe.

Jelen panaszban támadott másodfokú ítéletben maga a bíróság hivatkozott arra, hogy az otp nyereség elérése érdekében végez pénzügyi tevékenységet. Ezen kijelentésével teljességgel szembe megy az Ab döntéssel.

Így viszont teljességgel érthetetlen és jogállamban elfogadhatatlan, hogy egy alkotmányosan védett alapvető jogot hogyan lehetne korlátozni egy alkotmányos védelemben nem részesülő joggal.

Amennyiben elfogadjuk – és miért ne fogadnánk el – a 22. pontban írtakat, miszerint a:

„A tulajdonjog gyakorlása és korlátozása esetében továbbá az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés második mondatára is figyelemmel kell eljárni, amely szerint a „tulajdon társadalmi kötöttséggel jár”. E rendelkezés egyrészt a tulajdonosi autonómia messzemenő korlátozását teszi lehetővé, másrészt ebből az előírásból az is következik, hogy az alkotmányos védelem terjedelmének figyelemmel kell lennie a tulajdon társadalmi szerepére és annak esetleges változásaira is.”

Hogyan lehetne ezt másként értelmezni, mint hogy a tulajdonjogból levezethető **birtokláshoz való jog korlátozható egy a társadalom érdekét messzemenőleg szem előtt tartó joggyakorlás érdekében**. Különösen akkor, ha egy olyan jogi személy birtoklását érinti, amely a társadalom széles rétegei számára nyújt szolgáltatást, és ezen szolgáltatással kapcsolatban rendkívül nagy a társadalmi elégedetlenség. Adott esetben olyanok részéről, akikkel szemben felperesnek a jelentős erőfölénye mind jogi, mint politikai értelemben megkérdőjelezhetetlen.

A társadalmi kötöttség azt jelenti, hogy a társadalom elvárásaival – mely egy demokratikus jogállamban a véleménynyilvánítás szabadságának érvényre juttatásában is megnyilvánul – szemben nyitott legyen.

Így érünk el a – első olvasatra rendkívül cinikus, de talán csak felületesen megalkotott – 23. ponthoz. Itt azt olvashatjuk, hogy a Gytv. rendelkezése nem zárja ki, hogy a közforgalom számára megnyitott magánterületen is lehessen véleményt nyilvánítani, ha ahhoz a használó és-vagy a tulajdonos hozzájárul.

Ez így van. A törvény valóban nem zárja ki. De ahogyan föntebb levezettük, ezt a gyakorlat zárja ki. Álláspontunk szerint az Alkotmánybíróságnak nem az a feladata, hogy csupán elvi szinten biztosítsa az alapvető jogok érvényesülését.

Mert itt a pénzügyi és politikai hatalmat bitorlók úgy szeretnének érvényesülni, hogy a társadalmi elvárásokat ne kelljen figyelembe venniük.

Látszik ez különösen abból is, hogy a fent soroltakhoz hasonlóan alakult a közforgalom számára megnyitott területekre bejelentett gyülekezések sorsa új Gytv. hatálya alatt is.

Alperes társunk több esetben kért engedélyt a tulajdonosoktól bankfiókban megvalósítandó gyülekezéshez, amik mindössze néhány perc időtartamra vonatkoznának úgy, hogy a gyülekezés nem zavarja az ügyintézését.

Ezen tüntetésekre az engedélyek megadását a bankok sorra megtagadták.

Mellékeljük az elutasításokat.

A 24. pont adja meg a valódi támpontot jelen ügy – és az összes birtokvédelmi ügy - elbírálása körében.

- A gyülekezési – véleménynyilvánításhoz való – jog gyakorlása sérti-e a tulajdonhoz való jogot?
- A konkuráló alapjogi pozíciók kíméletes kiegyenlítésére kell törekedni.
- A jogalkotó felelőssége kellett volna, hogy legyen, hogy megfelelő támpontokat adjon. Álláspontunk szerint a fentebb írtak alapján is ez azért sem sikerülhetett, mert a jogalkotó – hatalma fenntartása érdekében - érdekelt abban, hogy ez a támpont bizonyos formában, bizonyos helyeken megvalósított véleménynyilvánításokat teljes mértékben ellehetetleníthessen. A fidesz teljes mértékben vissza akarja szorítani a véleménynyilvánítás lehetőségét.
- Figyelembe kell venni, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható.
- A konkuráló alapjogi pozíciók méltányos egyensúlyba kerüljenek.
- A tulajdonhoz való jog feltétel nélküli preferálása az Alaptörvényből le nem vezethető hierarchiát hozna létre a gyülekezéshez való alapjog és a tulajdonhoz való jog között, ami a tulajdonhoz való joggal konkuráló másik alapjog aránytalan korlátozásához vezetne.

Fontos megemlíteni, hogy az AB ezen pontja megemlékezik arról, hogy: *„magántulajdonba kerülnek olyan területek, amelyek lényeges részei a közösség életének.”*

Itt fontos megemlíteni, hogy a közösségi életnek nem csupán fizikai területei kerültek magántulajdonba, hanem gazdasági és közszolgáltatási területei is. Ide tartozik a pénzügyi terület is.

Így nem vonhatják ki magukat a közösség véleménye alól. Még akkor sem, ha hivatalosan magán piaci szereplők, és nem az állam és a politikai hatalom részei.

Minden, ami a tevékenységükkel kapcsolatos véleménynyilvánítás korlátozását, vagy aránytalan korlátozását eredményezi, az aláássa a társadalom érdekérvényesítő lehetőségeit. Ez megengedhetetlen egy demokratikus társadalom fejlődése szempontjából.

25. pontban írtak teljes mértékben ráillenek a bankfiókokra.

„...a terület a polgárok mindennapi életének a részeként általános használatban van, és olyan közfunkciót tölt be, amely tradicionálisan az államhoz köthető.” A példák közé minden további magyarázat nélkül bel lehet illeszteni a bankfiókokat, bevásárlóközpontokat is. Hiszen ezek is a mindennapi élet részei. Bizonyos esetekben pontosan az állam működése, a közszolgáltatások, állami támogatások igénybevétele is megköveteli pl. bankszámla használatot, így alig van olyan ember, aki el tudja kerülni, hogy ne legyen ügyfele valamelyik banknak. Példaként érdemes említeni, hogy a SeViza kölcsönök felfutása idején SZOCPOL támogatást a gyakorlatban csak úgy lehetett

igénybe venni, hogy mellé valamilyen banki szolgáltatást is igénybe vett a család. (Elméletben létezett akkor is, hogy kölcsön nélkül kapjon valaki SZOCPOL-t, de a gyakorlatban olyan ritka volt, mint hogy Felperes hozzájáruljon, hogy a bankfiókban a Sárgapólósok véleményét nyilvánítsanak.)

Itt kell megjegyezni, hogy annak idején az említett SZOCPOLT-t és mai megfelelőjét a babaváró támogatást is kizárólag bankfiókban lehet igényelni és az ezzel kapcsolatos ügyeket intézni. Számos egyéb állami támogatás is csupán bankokon keresztül vehető igénybe.

Ezen pont végén tett megállapítás alapján akár le is lehetne zárni a birtokvédelmi pereket Felperes kereseteinek elutasításával:

„A tulajdonos cselekvési autonómiája ilyen esetekben sem szűnik meg, mindazonáltal a használat korlátozására irányuló döntési lehetősége a tulajdon tárgyának funkciója – figyelemmel a tulajdonnak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített társadalmi kötöttségére is – egy másik alapvető jog – például a gyülekezéshez való jog – gyakorlására tekintettel háttérbe szorulhat, vagy igazolást igényelhet.”

Na ez az igazolás hiányzik az új Gytv-ből. A háttérbe szorulás pedig az olyan bírói döntésekből, mint amit a panaszolt eljárásokban láthatunk. Meg sem vizsgálták, hogy kell-e háttérbe szorítani egy másik alapvető jog gyakorlása érdekében.

A fentiek alapján - különösen, hogy korábban az AB kifejti, hogy esetről esetre, minden körülmény vizsgálata után lehet dönteni az arányos korlátozásról – teljesen érthetetlen az AB határozat 26. pontjában tett megállapítása, miszerint a bankfiókban szükséges a gyülekezéshez a tulajdonosi engedély.

Nagy kérdés az, hogy mitől különb egy bankfiók, mint bármilyen más szolgáltató közfoglalom számára megnyitott magánterülete? Mitől kapnak ilyen megkülönböztetett bánásmódot?

Itt érdemes megemlíteni az AB által is ebben a pontban idézett 1/2017. (III.27) KMK véleményt.

Ebből nem csak az AB által kiragadott részt érdemes megnézni, miszerint a bíróság épülete nem közterület. Ez egyébként is lényegtelen, hiszen az AB is megállapította a véleményezett határozatban is, hogy a véleménynyilvánítás ugyan olyan védelmet élvez közterületen és magánterületen is.

Bár a vélemény 2. pontjának végén azt a következtetést vonták le, hogy a bíróság vezetőjének engedélye szükséges a bíróság épületében történő véleménynyilvánítás megvalósításához, de ez teljesen ellentétes a 3. pontban írtakkal.

A 3. pont már arról ír, hogy kizárólag a bíróság működésének súlyos veszélyeztetése esetén tiltható meg a véleménynyilvánítás. Az AB 30/2015. határozatában kifejezetten megtiltja a tiltás automatikus alkalmazását.

Itt ismét visszatérünk a korábbi nagy kérdéshez:

Melyik bírósági vezető engedélyezné, hogy a bíróság épületében a bíróság működésével kapcsolatban valakik gyülekezést tartsanak, véleményt nyilvánítsanak?

Melyik banki vezető járulna hozzá ahhoz, hogy a bankkal szemben megfogalmazott véleményeket a bankfiókban fejezzék ki a károsultak?

Nem lehet cél egy demokratikus jogállamban, hogy a véleménynyilvánítás csupán elvi lehetőség legyen!

Az előzőeket alkalmazva egy jogállamban bármely véleménynyilvánítás csakis akkor tiltható meg, ha az más alapvető jog gyakorlását súlyosan veszélyezteti.

A folyamatban lévő birtokvédelmi ügyekben tárgyalt események során a banki működést súlyosan veszélyeztető cselekmény Alperesek részéről nem valósult meg, így a birtokvédelmi kereseteket sorra el kell utasítani.

Néhány gondolat még a panaszolt ítéletek kapcsán, a fentiek alapján a panasz indoklásaként.

Szinte mindegyik birtokvédelmi pert előbb idézés nélkül elutasították, mert az otp nem jelölte meg pontosan, hogy mely magatartások háborították a birtoklásban.

A legtöbb perben ebben a körben további pontosítást rendeltek el a bíróságok.

Szinte mindegyik, ezt megelőző döntésben egyenként és személyenként állapították meg az egyes birtoksértő magatartásokat, vagy utasították el az erre vonatkozó keresetet.

Jelen ügy másodfokú döntésében azzal találkoztunk, hogy nem is tartotta lényeges körülménynek a bíróság, hogy az egyes sérelmezett magatartások megvalósítottak-e birtoksértést.

Ebből egyértelműen látszik, hogy a bíróság nem végezte el az Alaptörvényben meghatározott arányossági tesztet az alapvető jogok ütköztetése során.

Így sérült a véleménynyilvánításhoz való jogunk, hiszen azt mérlegelés nélkül, általánosan, egy magáncég belső szabályzatára – ami nem törvény – hivatkozva korlátozták.

A házirend nem jogszabály. Ezt a bíróság is megállapította. De nem vette figyelembe, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, miszerint alapvető jogokat csak törvényekkel lehet korlátozni.

Ugyan itt rögzíti az Alaptörvény, hogy alapvető jogot más alapvető jog ütközése esetén csakis az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával lehet korlátozni. Ilyen lényeges tartalma a véleménynyilvánításnak a véleménynyilvánítás helyszínének megválasztása. Hiszen ez – a helyszín megválasztása - egy jelképes üzenet. **Ez az a lényeges tartalom, amit a kereseteknek helyt adó**

bíróságok szintén figyelmen kívül hagytak a döntéseknél. Így gyakorlatilag megsértették a véleménynyilvánításhoz való jogunkat.

Ezzel szemben a tulajdonhoz való jog egyetlen lényeges elemét sem korlátozták a véleménynyilvánítók. Nem vonták el a tulajdont, és nem korlátozták vagy nem korlátozták aránytalanul annak használatát.

Teljes egészében figyelmen kívül hagyták a panaszolt döntéseknél a véleménynyilvánítást, mint jogalapot.

Hiszen előbb magát a háborítást kellett volna megállapítani. Ezt a bizonyítás hiányában nem tudták megtenni. Az sem derült ki, hogy egyáltalán volt-e bármilyen zavar a banki működésben. És az sem, hogy az esetleges zavart a véleménynyilvánítók idézték-e elő, vagy nekik felróható lehetett volna-e.

Csak ezt követően – ha megvalósul háborítás – szükséges a jogalapot megvizsgálni. Ekkor kerül csak képbe, hogy az arányosságot mérlegeljük.

A fentebb említett három – nem alapvető jogok alapján született elsőfokú ítélet – gyakorlatilag a háborítás hiánya miatt nem állapította meg a birtoksértést. Így már nem is vizsgálta az arányosságot a korlátozhatóság tekintetében.

A perbeli esemény idejében semmi nem írta elő, hogy a tulajdonostól engedélyre van szükség. Az új Gytv. is csupán a szervezés kapcsán követeli meg.

Ha elfogadnánk a panaszolt döntéseket, akkor bármelyik reklamáló ügyfelet kidobhatják a bankfiókból. Hiszen a reklamáció is egy véleménynyilvánítás. Volt is erre példa a korábbi – alapvető jogokat figyelmen kívül hagyó – birtokvédelmi döntésekre hivatkozva.

Mivel a felek ellentétes előadása ellenére sem folytattak le bizonyítást, így nem derült ki, hogy az állítólagos felszólítást hallották-e a véleménynyilvánítók.

Nem derült ki az sem, hogy a fényképeken voltak-e ügyfelek. És ha voltak, az kinek okozott sérelmet? Nyilvánvalóan ez nem lehet birtokvédelmi kérdés.

Az sem derült ki az eljárásban, hogy a házirend elérhetősége valóban biztosított volt-e a véleménynyilvánítók vagy bárki számára.

Arra sem került bizonyításra, hogy az ügyintézők zavarása valóban megtörtént-e.

Sérült a tisztességes eljáráshoz való jogunk, hiszen csak az egyik fél állításait fogadták el tényként a bíróságok. A másik fél ellentétes állításait bizonyítás nélkül mellőzték.

Ez alapján felmerül a hiánya a független, pártatlan bíróságnak. De a törvényes eljáráshoz való jog sem teljessült.

A felülvizsgálatból történő kizárás. - 2. kérelmünk indoklása

A régi Pp. 271. § (3) bekezdés a) pontja alapján birtokvédelmi ügyekben nem lehet felülvizsgálatot kezdeményezni, ha a másodfokú döntés helybenhagyja az elsőfokú döntést.

A régi Pp. 73. § (1) bekezdés a) pontja alapján ügyvéd részvétele kötelező a felülvizsgálati eljárásban.

Álláspontunk szerint a fenti két pont sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított alapvető jogokat.

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A fent írtakból is látszik, hogy jelen és ehhez hasonló birtokvédelmi perek nem arról szólnak, hogy a diófa levele árnyékot vet a szomszéd fűvére.

Alapvető jogokat érintő kérdések eldöntése a tét, mely a társadalom széles körét érinti. Az eddigi tapasztalatok alapján a különböző bírói fórumok jelentősen eltérő ítéleteket hoztak. Ahol azonos volt az ítélet ott is előfordult, hogy jelentősen eltérő indoklással találkoztunk. Fontos társadalmi érdek, hogy a véleménynyilvánításhoz való jog és a tulajdonhoz való jog ütközése minél magasabb bírói fórumokon kerüljön elbírálásra.

Álláspontunk szerint ellentétes egy demokratikus elveket magáénak valló társadalom érdekeivel, hogy ilyen jelentőségű ügyekben ne tudjanak Kúriához fordulni felülvizsgálati eljárásban, ha azonos döntés született az első és másodfokú eljárásban.

Ugyan ez a helyzet áll fenn abban az esetben is, amikor valamelyik peres félnek nincs pénze arra, hogy ügyvédet fogadjon a felülvizsgálati eljárásra.

Nem beszélve arról, hogy a birtokvédelmi ügyeinkben egyetlen ügyvéd sem kívánt képviselni minket. Nem akartak újat húzni az elsőszámú uzsorás által elnökölt otp bankkal.

A megnyert perekben sem ügyvédek segítségével értük el a sikereket. Sokszor azt látjuk, hogy alapvető jogok ütközése tekintetében gyakorló ügyvédek is csak nagyokat pislognak és hozzá sem tudnak szólni a beadványainkhoz. Nagyon kevesen képezik magukat ezen a területen.

Álláspontunk szerint a kötelező ügyvédi képviselet sérti a tisztességes eljáráshoz való jogunkat. Vannak olyan eseteink, ahol az ügyvédek még hátráltatnak is.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Nyilatkozunk, hogy nem kezdeményeztük a végrehajtás felfüggesztését.

Most, jelen beadványunkkal kérjük, hogy jelen panaszunk elbírálásig az Alkotmánybíróság függessze fel a döntés végrehajtását.

Mivel a panaszunk alapján született döntés hatással lehet a még folyamatban lévő perekre, így kérjük, hogy az Alkotmánybíróság kezdeményezze a:

- Budaörsi Járásbíróság 12.P.20.418/2020/32. számú
- Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.852/2020. számú

ügyek tárgyalásának felfüggesztését. Több per is van még folyamatban, de jelenleg ezekben van kitűzve tárgyalás.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Alulírottak kijelentjük, hogy az előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványunkkal összefüggésben nevünk nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

Az elsőfokú és másodfokú döntést mellékeljük.

Tököl, 2021. 02. 12.

